

Een echte vakman haakt aan!

WERKEN OP HOOGTE

Brochure over veilig werken op hoogte in de
asbestverwijdering

stichting
Ascert

VERAS

bouwt aan
slopen

**VV
TB**

Vereniging voor Verwijdering van
Toxische en gevaarlijke Bouwmaterialen

Disclaimer

Deze brochure is ontwikkeld door de asbestverwijderingsbranche, die groot belang hecht aan veilig en gezond werken. Voor deze campagne over werken op hoogte is speciaal beeldmateriaal ontwikkeld. Daarvoor is het werk in scène gezet, om zo duidelijk mogelijk uit te kunnen beelden wat belangrijk is bij het werken op hoogte. Er is op geen enkel moment onveilig gewerkt.

Aan de inhoud van deze brochure kunnen geen rechten ontleend worden. Veilig in elke Vezel aanvaardt daarom in geen geval aansprakelijkheid in welke vorm dan ook, bij schade of letsel als gevolg van, of voortvloeiend uit het gebruik of verspreiden van de informatie van deze brochure dan wel voortkomend uit technische gebreken.

© Veilig in elke Vezel - September 2021

Inhoudsopgave

Waarom deze brochure?	4
Weet wanneer je waarmee werkt	4
De acht regels	6
Regel 1: Eerst denken, dan doen	7
Regel 2: Communiceer en werk goed samen met je collega's	10
Regel 3: Houd je werkplek opgeruimd	11
Regel 4: Gebruik de ladder niet als werkplek, tenzij het echt niet anders kan	12
Regel 5: Gebruik een golfplaten dak niet als werkvloer	12
Regel 6: Haak nooit af!	13
Regel 7: Als het werkplatform in beweging komt, sta je binnen het hekwerk	14
Regel 8: Bouw de aluminium rolsteiger op volgens de instructie van de leverancier	15
Meer informatie	16

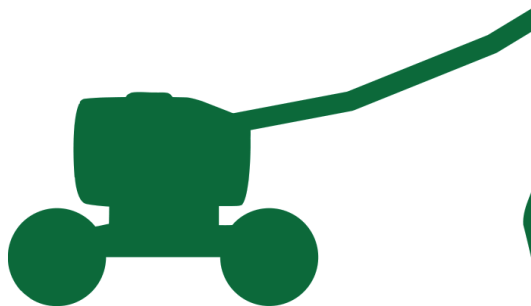
Waarom deze brochure?

Bij veilig en gezond werken in de asbestverwijdering denk je vooral aan het voorkomen dat je vezels inademt. Alles doen om geen risico te lopen op ernstige gezondheidsschade, zoals asbestose of zelfs niet te genezen kanker. Maar blootstelling aan asbestvezels is niet het enige risico bij asbestverwijdering. Werken op hoogte kent ook gevaren: een val van hoogte kan grote gevolgen hebben. Van permanent letsel tot zelfs een val met dodelijke afloop. Met name het asbestdak is een sluipmoordenaar door vallen van of door het dak. Ook de grootste deskundige ziet niet aan een plaat of hij zwak is.

Deze brochure gaat over het veilig werken op hoogte. Daar zijn door de branche 8 regels voor opgesteld. Zo weet je hoe je veilig werkt, ook op hoogte! Zo doen vakmensen dat in een moderne branche.

Weet wanneer je waarmee werkt

De werkvoorbereider inventariseert voorafgaand aan een klus hoe veilig gewerkt moet worden en met welke hulpmiddelen. Zowel de werkvoorbereiders als alle collega's moeten zich permanent bewust zijn van de risico's van het werk en voor de veilige werkwijze kiezen. Twijfel je of je veilig aan de slag kunt? Aarzel niet en bel de werkvoorbereider.

In deze brochure vind je praktische en realistische oplossingen om veilig en gezond te werken op hoogte. Belangrijkste eerste stap is om altijd al in de voorbereiding van je werk een risicoafweging te maken. Iedere keer per klus afwegen wat de specifieke risico's zijn. Kies daarop voor een werkwijze en hulpmiddelen die zo min mogelijk gevaren met zich meebrengen. Door de risico's te beperken kun je veilig en gezond werken. Ook op hoogte.

Weet waar je mee werkt

Ga na welke machines en hulpmiddelen passen het best bij deze klus. Gebruik bijvoorbeeld niet zomaar een torenkraan, omdat die in de buurt staat. Kies voor een verreiker als die beter past bij het project. Gebruik machines en hulpmiddelen conform de handleiding van de leverancier. Weet ook waar je op moet letten bij het huren van machines en materialen.

Als je een niet originele werkbak op een machine wilt plaatsen: check in de gebruiksaanwijzing van de basismachine welke verwisselbare stukken eraan mogen. Check ook in de gebruiksaanwijzing van de werkbak of hij aan betreffende machine bevestigd mag worden.

Weet hoe je veilig werkt

Zorg dat je de juiste valbescherming gebruikt. En gebruik deze op de juiste wijze. Let er ook op dat je conform gebruiksaanwijzing aanhaakt in de bak.

De acht regels

Dit kun je doen!

Met de volgende acht regels werk je veilig op hoogte:

IN ALLE GEVALLEN

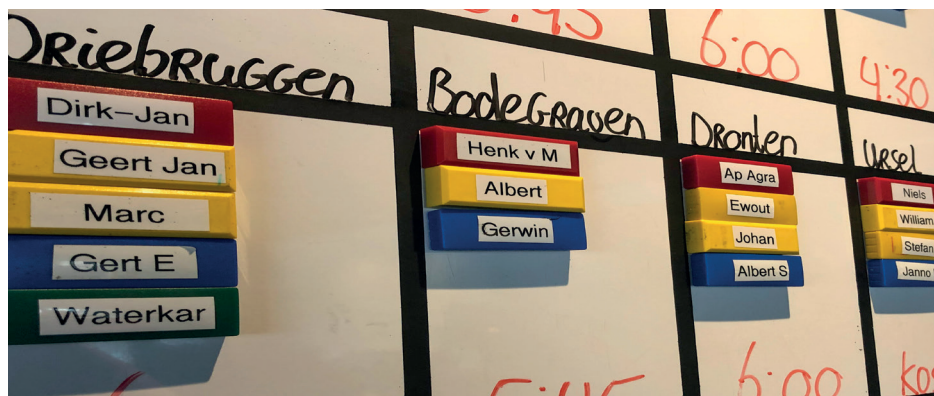
1. Eerst denken, dan doen
2. Communiceer en werk goed samen met je collega's
3. Houd je werkplek opgeruimd
4. Gebruik de ladder niet als werkplek, tenzij het echt niet anders kan

BIJ ASBESTDAKEN

5. Gebruik een golfplaten dak niet als werkvloer
6. Haak nooit af!
7. Sta binnen het hekwerk als het werkplatform in beweging komt

BIJ ROLSTEIGERS

8. Bouw de aluminium rolsteiger op volgens de instructie van de leverancier

Regel 1 Eerst denken, dan doen

Ga voorafgaand aan en tijdens de sanering steeds na hoe je het veiligst werkt, ook op hoogte. Het werk in de asbestverwijdering is altijd weer anders. In het ene geval is een maatregel goed toe te passen, in het andere geval moet je een andere keuze maken. Iedereen heeft zijn eigen verantwoordelijkheid in zijn deel van het proces. Denk ook goed na over hoe je na afloop van de klus de werkplek op hoogte veilig schoonmaakt.

Vorbereiding stap voor stap

1. Komen we overal bij?

De werkverbereider checkt bij het aannemen van de opdracht of een verreiker op de locatie kan staan. Als de verreiker er niet bij kan, lukt het misschien wel met een schaarhoogwerker of een hijskraan. Na bevestiging van de opdracht stelt de werkverbereider het juiste team samen voor de klus, inclusief de machinist die het beste bij de opdracht past. Die werkt vaak buiten het werkgebied, waardoor hij dan geen pak en masker hoeft te gebruiken. Op www.vezelveiligheid.nl is meer informatie over en voor machinisten te vinden.

2. Wat is de staat van het dak?

De DTA bekijkt voorafgaand aan het project hoe het folie het beste te leggen en doet een platencontrole:

- Zijn er breuklijnen te zien (van binnen en van buiten), vochtige plekken aan de binnenkant die wijzen op zwakke platen, zie je stukken lood of reparatie?
- Zitten er veel schilfers op of is het asbest nog in goede staat?
- Zijn de balken en gordingen stevig? Zie je een deuk in het dak, check dan de constructie!

3. Waar staat de verreiker het best en veiligst?

De machinist kiest de exacte plaats voor de verreiker om hem veilig af te stempelen. Is de ondergrond stabiel, zitten er putten in de grond, gaan we niet op losse grond staan?

4. Bepaal aan welke kant te beginnen en de draaivolgorde

De machinist en DTA'er bespreken aan welke kant te beginnen en in welke draaivolgorde. Als het dak van links naar rechts gedekt is, saneer je van rechts naar links en andersom.

5. Bereid het werkgebied voor

Maak zoveel mogelijk schoon voor het begin van het saneren (vegen, balken en vloeren schoonmaken). Dat scheelt achteraf veel schoonmaaktijd en dus pakuren! Zolang je niet aan de bron (= het asbest) zit, kan dat. Uit het inventarisatierapport blijkt wat besmet is en wat niet. Gebruik ook altijd je eigen verstand!

6. Leg het folie neer

Maak het eerst nat aan de onderkant, zodat het aan de bodem / vloer plakt. Zorg verder dat het niet wegwaait: leg steentjes op de hoeken, check waar de wind vandaan komt en leg het folie zo op elkaar dat de wind de folie omlaag drukt en niet op laat waaien. Door het ook aan de bovenzijde nat te maken, wordt het folie statisch en plakt het vast.

Spuut ook de bodem van de container nat voor de start. Asbest is aan de onderzijde niet nat en zo zorg je voor minder stof als de eerste platen in de container komen.

7. Houd iedere dag een startwerkoverleg

Overleg met elkaar wat je gaat doen, wat ieders rol is, hoe je communiceert, en waar moeilijke punten zitten.

8. Werk van boven naar beneden

Begin de sanering bij de nok. Draai de schroeven los. Platen en schroeven worden tussen de twee mannen in op de werkbak gelegd.

Nadat de platen verwijderd zijn, maak je altijd de gordingen schoon. Zet de werkbak net onder de gording, zit op je knieën, gordingen stofzuigen en dan nat afnemen. Kniebeschermers zijn bij dit werk zeer aan te raden!

Veilig werken met het werkplatform aan een verreiker

Check het maximaal aantal personen en gewicht op het werkplatform in de papieren bij het werkplatform. Het maximale gewicht is natuurlijk ook afhankelijk van de lengte en positie van de arm. Moderne verreikers geven automatisch door aan de machinist, wanneer het maximale gewicht bereikt is. Dan gaat de verreiker terug naar de container, waar het asbest uit het werkplatform overgeladen wordt in de container.

Om het werkplatform te verplaatsen staan de saneerders achterin en drukken beiden op een knop. Loop nooit onder een werkplatform / last door!

Regel 2 Communiceer en werk goed samen met je collega's

Je moet op je collega's kunnen vertrouwen en weten wat je aan elkaar hebt. Hoe communiceer je met je collega op de grond? Hoe werken jullie op een veilige manier samen? Spreek dit samen af en help elkaar om het goed te doen.

Tips uit de praktijk

- Communiceer met gebaren met de machinist. Stem van tevoren af hoe je dit doet.
- Een camera op de machine helpt wanneer de werkbak uit het zicht van de machinist is. Zorg dan dat je in beeld bent als je wilt communiceren.
- In noodgevallen zal de machinist claxonneren. Ga dan achter in de bak staan. De machinist kan de controle over de werkbak overnemen als dat nodig is.
- Communiceer ook tussen de shifts door over hoe het loopt, wat er goed gaat of beter kan.

Regel 3 Houd je werkplek opgeruimd

Een opgeruimde werkplek geeft minder kans op struikelen, uitglijden of verstappen. Let op dat je:

- Het asbesthoudend materiaal aanpakt in de containerbak en het er niet zomaar in gooit! Dit hoort bij emissiebeperkende maatregelen.
- De bouten niet op de grond gooit. Leg de bouten ook meteen in de werkbak, zodat je ze daarna netjes in de container overbrengt.
- In de zomer de daken bevochtigt, onafhankelijk van de staat van de plaat. In andere seizoenen ook, tenzij dat vanwege het weer niet nodig is (regen, dauw).

Regel 4 Gebruik de ladder niet als werkplek, tenzij dat echt niet anders kan

De ladder is volgens de wet niet als werkplek toegestaan wanneer een ander, veiliger arbeidsmiddel kan worden gebruikt. Soms is de inzet van deze middelen niet mogelijk. Bijvoorbeeld als er geen ruimte is om een steiger te plaatsen of als een hoogwerker op de rijweg voor onveilige verkeerssituaties zorgt.

Moet je toch op een ladder werken, doe dit dan veilig!

TIPS veilig werken met ladders

Let op dat je:

- 1 Niet op een ladder werkt als de hoogte meer dan 7,5 meter is. Ladders mogen alleen gebruikt worden om een hoogte van maximaal 7,5 meter te overbruggen.
- 2 Een ladder gebruikt die regelmatig wordt beoordeeld, minimaal een keer per jaar.
- 3 Voordat je aan het werk gaat eerst checkt of de ladder wel in een goede staat is. Zorg er ook altijd voor dat de ladder waarop je werkt goed is geplaatst en geborgd.
- 4 Een gekeurde ladder gebruikt. Check je materiaal. Klik de beugeltjes netjes omhoog.

Regel 5 Gebruik een golfplatendak niet als werkvloer

Vertrouw de draagkracht van een asbestdak nooit. Gebruik het dus ook niet als je werkvloer. Ga na op welke manier je veilig op hoogte kunt werken,

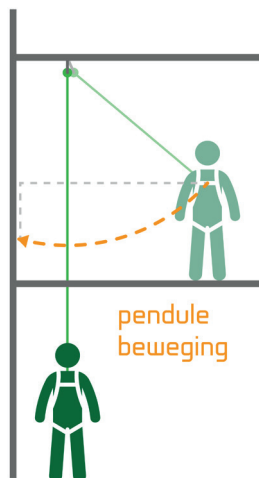
bijvoorbeeld met een verreiker. Als de verreiker er niet bij kan, lukt het misschien wel met een hoogwerker of een hijskraan.

Regel 6 Haak nooit af!

Gebruik de juiste valbescherming, op de juiste manier. Zorg dat je aangehaakt bent en blijft. De valbescherming is je levenslijn!

Je lijn is onmisbaar bij het werken op hoogte: het is je bescherming tegen het valgevaar. Aangehaakt blijven is van het allergrootste belang. Let daarnaast bij gebruik van een valstopper ook op de volgende risico's:

- Werk direct onder je aanhaakpunt. Hoe verder je van je ankerpunt af bent bij een val, hoe groter het pendule effect. Met alle letsel van dien.
- Haak zo horizontaal mogelijk aan. Ankerpunten boven of onder je vergroten de lengte van de val, het pendule effect en de klap van de stopper.
- Ben je bewust van objecten onder en langs je werkplatform. Hier kun je bij een val op landen of tegenaan zwaaien.
- Het is niet de val zelf waar je gewond door raakt bij een val met valstopper. Het is de plotselinge stop die voor letsel zorgt.

	Valafstand in meters	Krachten in kg zonder demping	Krachten in kg met demping
	0,5	660	600
	2,0	1755	600

Regel 7 Sta binnen het hekwerk als het werkplatform in beweging komt

Voorkom beknelling en valgevaar, blijf altijd binnen het hekwerk op het moment dat de bak in beweging komt. Het lijkt sneller en makkelijker om door te werken tijdens het bewegen van de bak, maar dat is het nooit! Ga voor het werkplatform gaat bewegen achter in de bak staan.

Goede praktijk

Moderne machines hebben achter in de bak een knop of pedaal om in te duwen, wil de bak in beweging kunnen komen. Waarom? Om beknelling en valgevaar te voorkomen. Bij plotselinge bewegingen van de bak, moet je niet op de rand staan.

Regel 8 Bouw de aluminium rolsteiger op volgens de instructie van de leverancier

Ook werken vanaf een rolsteiger is niet zonder risico's. Met rolsteigers gebeuren veel ongelukken, met blijvend letsel en soms zelfs dodelijke afloop tot gevolg. Ongevallen met rolsteigers gebeuren vaak, omdat mensen de handleiding niet volgen, ze het materiaal verkeerd gebruiken, of omdat ze niet de juiste veiligheidsmaatregelen nemen.

Als je met een rolsteiger moet werken, let op de volgende punten:

- 1 Check voordat je aan het werk gaat eerst of de rolsteiger wel in een goede staat verkeert.
- 2 Bouw een rolsteiger altijd met z'n tweeën op volgens de bouw instructie in de handleiding.
- 3 Zorg ervoor dat de rolsteiger waarop je werkt vrij is van vuil, verf, modder, sneeuw/ijs, vet, e.d., goed is geplaatst en geborgd.
- 4 Bij gebruik van de rolsteiger moeten alle wielen altijd geremd staan en beveiligd tegen wegdraaien.
- 5 Advies is een rolsteiger te voorzien van dubbele leuningen en een kantplank, mits dit technisch mogelijk is.

Meer informatie

Deze brochure is onderdeel van de campagne Veilig in elke Vezel.

De campagne is een initiatief van Stichting Ascert, VERAS en VVTB. De campagne is medegefinancierd door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Kijk op vezelveiligheid.nl voor:

- De online instructies, waaronder die over veilig werken op hoogte
- Diverse campagnematerialen, zoals posters en toolboxen

EEN ECHTE VARMAN HAAKT AAN!

stichting
Ascert

VERAS

bouw
aan
elgert

Vereniging voor Verwijdering van
Toxische en gevaarlijke Bouwmaterialen

www.vezelveiligheid.nl